

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики викладання образотворчого
і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ

Освітня програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “10” 09. 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Мистецька освіта в Україні
Викладач	Синишин Лілія Орестівна
Контактний телефон викладача	0974401515
E-mail викладача	lilia-if@ukr.net
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS; 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Мистецька освіта в Україні» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014. 12 - Середня освіта (Образотворче мистецтво). і покликана забезпечити засвоєння знань, навиків та умінь з основ інноваційних технологій навчання мистецтва та мистецької освіти</p> <p>Важлива роль у сучасних державотворчих процесах належить мистецькій освіті як специфічній освітній галузі. Саме через неї реалізуються актуальні завдання збереження духовної спадщини народу, формується професійна культура особистості. Зміни, що сьогодні відбуваються у мистецькій освіті, її інтеграція у світовий культурний простір, розв'язання проблем духовного виховання молодого покоління зумовлюють актуальність даної публікації. Дослідження проблем мистецької освіти свідчить про багатовекторність її вивчення.</p> <p>Дисципліна «Мистецька освіта в Україні» у навчальному плані належить до циклу дисциплін вільного вибору студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення курсу «Мистецької освіти в Україні» -висвітлення теоретичних основ, питань методики, технології, організації науково-дослідницької діяльності, тобто теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного виконання у подальшому професійних функцій на основі досвіду роботи відомих мистецьких шкіл в Україні.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ в освітній галузі.</p> <p>ЗК 2. Готовність здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ та процесів.</p> <p>ЗК 3. Здатність працювати в команді, переконувати та впливати на інших учасників колективу; уміння знаходити компромісні рішення й брати на себе відповідальність за їх втілення; здатність мотивувати людей, ставити цілі, обґрунтовувати методи їх досягнення та рухатися до спільної мети.</p> <p>Фахові компетенції: ФК 6. Здатність використовувати історичний досвід та досягнення сучасної образотворчої освіти у власній педагогічній діяльності.</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН 3. Знання історичних аспектів теорії і практики навчання образотворчого мистецтва в освітній практиці; специфіки роботи з учнями</p>	

різних вікових категорій у цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації і диференціації навчання образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву та дизайну.

ПРН 5. Володіння практичними способами пошуку, аналізу та оброблення наукової освітньої та мистецької інформації з використанням сучасних ІКТ.

ПРН 14. Здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ і процесів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10
Практичні	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
II	014. 12 СО. ОМ.	I	Н

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<i>Тема 1.</i> Вступ. Мистецька освіта: історіографія, джерельна база, методологія.	лекційне	[13, 4, 7]	Ознайомл. з фаховою літ., 2 год.		
<i>Тема 2.</i> Мистецька освіта в Україні середини XIX – XX ст.. Історичні передумови розвитку нових форм мистецької освіти в Україні.	лекційне	[1, 6, 2, 4]	Вивч. нов. матер., 2 год		
<i>Тема 3.</i> Ціннісні орієнтири мистецької освіти України середини XIX – XX ст.: панорамний огляд явищ.	лекційне	[5, 18, 9]	Вивч. нов. матер., 2 год		
<i>Тема 4.</i> Історичний аналіз функціонування художньо-промислової освіти.	лекційне	[6, 17, 24]	Вивч. нов. матер 2 год.		
<i>Тема 5.</i> Українська мистецька освіта у роки Другої світової війни (1939-1945).	лекційне	[6, 21]	Вивч. нов. матер. 2 год		
<i>Тема 6.</i> Методологія мистецької освіти і художні особливості творчої спадщини кінця XIX – середини XX ст..	лекційне	[21, 16]	Вивч. нов. матер 2 год		

<i>Тема 7. Роль музеїв у становленні художньо-промислової освіти України.</i>	практичне	[6, 22, 23]	Опр. лекц. мат., напис. реф. 4 год.	10б.	протягом тижня
<i>Тема 8. Художньо-промислова і реміснична освіта в Східних областях України у складі Росії.</i>	практичне	[6, 22,11]	Опр. лекц. мат., напис. реф. 4 год.	10б.	протягом тижня
<i>Тема 9. Вищі мистецькі школи Києва, Харкова, Одеси (1917-1930-і).</i>	практичне	[18,16,11, 6,22]	Опр. лекц. мат., напис. реф. 4 год.	10б.	протягом тижня
<i>Тема 10. Художньо - промислова і реміснична освіта в Галичин та художньо - реміснична освіта Закарпаття.</i>	практичне	[11,12,7, 16, 2,3]	Опр. лекц. мат., напис. реф. 4 год.	10б.	протягом тижня
<i>Тема 11. Мистецька освіта на Волині та Буковині.</i>	практичне	[16,12,15, 24,7]	Опр. лекц. мат., напис. реф. 4 год.	10б.	протягом тижня

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі оцінювання поетапності виконання практичних та самостійних робіт.
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.
Семінарські (практичні) заняття	навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку. Залік проводиться за результатами поточного оцінювання поетапності практичних робіт та у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; Залік проводиться у комбінованій формі; – у письмовій формі; – у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді;

	<p>Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі семестрового заліку. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру за всіма видами робіт, передбачених навчальним планом.</p> <p>Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та модульного контролю, а також самостійної роботи студента.</p>
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу «Мистецька освіта в Україні» базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування.</p> <p>У випадку порушень – реагування згідно положень^{1,2}: https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc</p> <p>Вивчення курсу, як академічної дисципліни дає необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування творчих якостей та високої художньої культури. Для здійснення поточного контролю успішності використовуються контрольні запитання, завдання, контроль самостійної підготовки та участі в практичних заняттях, написання рефератів. Форма підсумкової атестації з дисципліни - залік. Залік виставляється за підсумками виконання поточних робіт та (у випадку необхідності) написання підсумкового тесту.</p> <p>Самостійна робота по засвоєнню навчального матеріалу з дисципліни може виконуватися студентами у позанавчальний та навчальний час згідно запропонованих тем у вигляді підготовки доповідей, есе, рефератів, презентацій.</p> <p>Контроль, перевірку, оцінювання пропонується поєднувати із самоконтролем та самооцінкою аспірантів. Оцінка покликана відображати в єдності кількісну і якісну сторону результату навчально-пізнавальної діяльності студента, навченості студента, тобто здатності оперувати знаннями і вміннями при вирішенні теоретичних і практичних завдань.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бех І. Д. Емоційні передумови мистецького світогляду особистості /І. Д. Бех // Теоретичні та методичні засади неперервної мистецької освіти : зб. матеріалів наук.-методол. семінару. – Чернівці, 2007. – С. 14–15. 2. Богуцький Ю. П. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько; [за ред. Ю. П. Богуцького]. - К.: Знання, 2007. - 679 с. 3. Богатчук О. Спілка «Гуцульське мистецтво» у Косові. Народний Дім: науково-теоретичний журнал Коломийського народного м-ва Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського. Коломия : Міська друкарня, 1995. № 7. 40 с. 4. Бутенко В. Методологічні аспекти становлення мистецької та дизайнерської освіти в Україні. Діалог культур : Україна у світовому контексті : мистецтво і освіта : зб. наук. праць. Львів : Українські технології, 2001. Вип. 6. С. 135–143. 5. Волинська О. Внесок у розвиток художньої освіти митців Галичини. Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць № 13. Спец. Випуск : мистецько-педагогічна освіта : проблеми та перспективи / голов. ред. В.К. Буряк. Кривий Ріг : КДПУ, 2005. С. 57–66. 6. Волинська О. Розвиток системи закладів художньої освіти в Україні та Галичині 	

- (кінець XIX – перша половина XX ст.). Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. Львів : Львівський національний університет імені І. Франка, 2001. Вип. 15, Ч. 1. С. 305–315.
7. Волошин Л. Школа Олекси Новаківського. Образотворче мистецтво. 2000. № 3–4.
 8. Волков С. М. Мистецька освіта в культурі України 90-х років XX століття / С. М. Волков. - К., 2006. - 208 с.
 9. Галушко М. В. Українські часописи Станіслава (1879–1944 рр.): Іст.- бібліогр. Досл. Львів, 2001. 304 с.
 10. Зязюн І. А. Освітні парадигми в контексті філософських ідей /Іван Андрійович Зязюн / Професійна освіта: педагогіка і психологія. Українсько-польський журнал за ред. І. Зязюна, Т. Левовицького, Н. Ничкало, І. Вільш. – Ченстохова – Київ: Видавництво Вищої Педагогічної школи у Ченстохові, 2003. – Вип. № 5. – С. 213-226.
 11. Зязюн І.А. Проблема розвитку особистості у теорії мистецької освіти / Іван Андрійович Зязюн / Мистецтво у розвитку особистості: [Монографія / за ред. Н.Г.Ничкало] - Чернівці: Зелена Буковина, 2006. – С. 14–36.
 12. Зязюн І. А. Освітній простір культури в педагогічній теорії /Іван Андрійович Зязюн / Професійна освіта: педагогіка і психологія. Українсько-польський щорічник. За ред. І. Зязюна, Т. Левовицького, Н. Ничкало, І. Вільш. – Ченстохова – Київ: Видавництво Академії ім. Яна Длугоша в Ченстохові, 2005. – Вип. 7. – С. 35-46.
 13. Исаев И.Ф. Профессионально-педагогическая культура преподавателя: Учеб. пособ. для студентов вузов. М., 2003.
 14. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи // Бібліотека з освітньої політики / за ред. О. В. Овчарук . – К. : “К.І.С.”, 2004. – 112 с.
 15. Крвавич Д. Вільна академія мистецтва у Львові. Галицька брама. Львів : Центр Європи, 1997. № 7 (31). С. 7.
 16. Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX століття). Хрестоматія. К.: Видавництво «Науковий світ». 2003. С. 13-27.
 17. Масол Л. М. Національний курикулум: рамкові основи / Л. М. Масол // Мистецтво та освіта. – 2008. – №2. – С.17–21.
 18. Масол Л. М. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання : метод. посіб. / Л. М. Масол. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. – 178 с.: іл.
 19. 8. Масол Л.М. Інтеграція в системі шкільної мистецької освіти і полі художня підготовка вчителів/Л. М. Масол // Психолого-педагогічна проблема сільської школи. – Вип. 4. – К: Наук. світ, 2003. – С. 7-15.
 20. Музиченко Я. Учитель високого малювання. Україна молода. № 38. 2012. С. 10.
 21. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.
 22. Пелипейко І. А. Косів: люди і долі. Косів: Писаний Камінь, 2001. 368 с.
 23. Пелипейко І. А. Ткацькі ремісничі школи Косівщини на рубежі двох століть (XIX–XX). Косів : Писаний Камінь, 2002. 77 с.
 24. Рожок В. Мистецька освіта і Болонський процес / В. Рожок. – Урядовий кур’єр. – 2005. – 4 серпня.
 25. Рудницька О. П. Педагогіка : загальна та мистецька : навч. посіб. / О. П. Рудницька. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.
 26. Rychen D.C. Key Competencies for Successful Life and Well-Functioning Society / D.C. Rychen - OECD: Hogrefe and Huber, 2003. - 224 p.

27. Селевко Г. К. Альтернативные педагогические технологии / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2005. – 224 с.
28. Синишин Л.О. Становлення художньо-промислової освіти Галичини (кінець XIX – перша половина XX століття). Науковий журнал «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» : Вид-во Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, 2014. № 10 (44) : Педагогічні науки. С. 144–151.
29. Синишин Л.О. Передумови становлення художньо-промислової освіти Галичини в історико-педагогічному контексті кінця XIX століття. Освітологічний дискурс. 2015. Вип. № 4 (12). С. 207–217. URL: <http://od.kubg.edu.ua>.
30. Синишин Л. Провідні тенденції розвитку художньо-промислової освіти Галичини (кінець XIX – 30-ті рр. XX століття). Науковий журнал «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» : Вид-во Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, 2016. № 3 (57) : Педагогічні науки. С. 39–48.
31. Синишин Л.О. Вплив державної освітньої політики на розвиток художньо-промислової освіти Галичини (друга половина XIX – початок XX століття). Молодий вчений : науковий журнал, 2016. №11 (38). С. 501–505.
32. Синишин Л. Розвиток осередків художньо-промислової освіти Галичини в кінці XIX століття. Науковий журнал «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» : Вид-во Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, 2017. № 4 (68) : Педагогічні науки. С. 215–225.
33. Синишин Л. Художньо-промислова освіта Галичини кінця XIX – першої половини XX століття: періодизація розвитку. Науковий журнал «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» : Вид-во Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, 2018. № 4(78), 2018 : Педагогічні науки. С. 348–360.
34. Синишин Л., Портечин Т. Художньо-технологічні процеси декорування виробів зі шкіри, плетіння за перфорацією: навчально-методичний посібник для самостійних занять. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір І.М., 2016. 124 с
35. Сіреджук П. О. Освіта Галицької Гуцульщини у XVIII – XIXст. Гуцульська школа. Яворів : [б. в.], 1996. №. 1. 70 с.
36. Соломченко О. Гуцульська різьба. Жовтень, 1969. № 12. С. 99–103.
37. Соломченко О.Г. Народні таланти Прикарпаття. К.: Мистецтво, 1969. 157 с.
38. Станкевич М. Українське художнє дерево XVI–XX ст. Львів : Інститут народознавства НАНУ, 2002. 479 с.
39. Сластєнин В.А. Педагогика: учебник для студентов вузов; Междунар. акад. наук пед. образования. - 9-е изд., стер. - М. : Изд. центр "Академия", 2008. - 566 с.
40. Тимків Б. М., Кавас К. М. Виготовлення художніх виробів з дерева: підручник для учнів проф. навчально-виховних закладів, загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, гімназій, коледжів. Львів : Світ, 1995 . Ч. 1 : Різьба по дереву. - [Б. м.] : [б.в.], 1995. - 175 с.
41. Тимків Б. М. Шляхи вдосконалення занять з народного декоративно-ужиткового мистецтва в школі : метод. посібник для вчителів і студ. пед. ін-тів та ун-тів; АПН України, Прикарпатський ун-т ім. В.Стефаника. - Івано-Франківськ : [б.в.], 1996, 50 с.
42. Фіголь М. Мистецтво стародавнього Галича. К.: Мистецтво, 1997, 224 с.
43. Цісарук В. Ю. Ретроспективний аналіз та сучасний стан фахової художньо-трудової підготовки студентів у навчальних закладах Галичини. Наукові записки. Серія:

Педагогіка. Тернопіль, 2011. № 3. С. 148-153.

44. Шмагало Р. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX ст. : структурування, методологія, художні позиції; Львівська національна академія мистецтв. Факультет історії та теорії мистецтв. Л. : Українські Технології, 2005, 528 с.
45. Шухевич В. О. Гуцульщина. Верховина, 1997. 352 с.
Інформаційні ресурси
46. Курс «Інноваційні технології у професійній освіті» в СУЕНК
<https://moodle.kdpu.edu.ua/course/view.php?id=791>
47. Освітологія <http://e-learning.kubg.edu.ua/osvitologiya/>
48. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського
http://194.44.28.246/cgi-bin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?LNG=en&C21COM=F&I21DBN=ELIBR&P21DBN=ELIBR&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=&S21CNR=30
49. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://nbuv.gov.ua/>
50. Коломия – центр гончарства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://hutsul.museum/museum/articles/kolomya-keramika-schkola>.

Викладач: доц. Синишин Л. О.